احتمال نفی احتیاط در روایت ابن خالد

شاگرد: احتمال سومی هم ممکن است که مطرح بشود. به‌معنای این باشد که «ال احتیاط فیه».

استاد: بله، آن احتیاط هم درست است.

شاگرد: سوم وقف له در مقامی بود که آن‌ها می‌گفتند نهی است، امّا حضرت می‌فرمودند آن نهی به جا نیست، در نهایت شما دارید احتیاطی می‌کنید که موافق با واقع در می‌آید. وجهی برای نهی نیست. لذا می‌گفتند سوم وقف له یعنی یجوز الاحتیاط فیه. در اینجا هم «فال» می‌شود، «ال احتیاط».

استاد: ولی در عبارت «وقف» و امثال آن این‌گونه مطرح نشده است.

شاگرد: در عبارت نبود امّا فضای جامعه که بود.

شاگرد۲: ال احتیاط یعنی استحباب احتیاط یا احتیاط عقلی؟

استاد: لازمه حرف ایشان همان احتیاط عقلی است. و الا استحباب باشد که برمی‌گردد به همین وجهی که گفتیم. ایشان می‌گویند از بیرون می‌دانیم که عامه می‌گفتند اصلاً سوم الشک را نگیرید... .

شاگرد: احتیاط نکنید، احتیاط کردن حرام است. شاید بشود این وجه را از آن‌ها استیناس کرد.

استاد: و مقابل آن‌ها می‌گفتند که احتیاط بکنید.

شاگرد: می‌خواهند بگویند که آن حرف غلط است و در نهایت یک احتیاط حسنی است.

استاد: آن‌ها که می‌گویند احتیاط نکنید. از احتیاط نهی می‌کردند.

شاگرد: می‌گویند احتیاط نکنید. یعنی آن احتیاط نکردن غلط است.

استاد: حضرت که می‌فرمایند نگیر. این‌که برعکس شد.

شاگرد: روایت امام صادق علیه‌السلام را عرض می‌کنم.

استاد: بله، روایتی که ابن خالد از امام صادق علیه‌السلام نقل کرد. حضرت می‌گفتند که آن احتیاط غلط است. حال «فال» یعنی آن احتیاط درست است؟

شاگرد: عامه می‌گویند که احتیاط غلط است. حضرت می‌فرمایند حرف آن‌ها غلط است و احتیاط درست است. «فلا» هم یعنی اینجا جای احتیاط نیست. یعنی حسن احتیاطی که در آن جا بود در اینجا نیست.

استاد: آن حسن احتیاط می‌ماند. بعداً به احتیاط می‌رسیم.

شاگرد: در ادامه حدیث هم استحباب را حس می‌کند.

استاد: این‌که حضرت فرمودند «لا». البته همه فهمیده‌اند چون بعد از زوال است. خودش هم گفت «فی کل صوم مندوب». خود «لا» حضرت خیلی معنا دارد.

شاگرد۲: استحباب عام است، جهتی ندارد که بخواهد آن را تقویت کند.

استاد: به آن می‌رسیم. احتیاطی که ایشان فرمودند محمل دارد و به تفاوتش هم می‌رسیم.

فعلاً که در فضای حدیث این سه احتمال در ذهنمان هست، حالا شبهه هفتم و هشتم را مطرح کنیم.

بازبینی #1
ایجاد شده در 25 مه 2026 14:50:41 توسط ... .
به روزرسانی شده در 25 مه 2026 14:51:20 توسط ... .